

Hacı Evhad Camii
080321

Hacı Evhadüddin Camii

Şimdi tekrar Yedikule'ye, başa dönüyoruz. Yedikule Caddesi'nden Hacı Evhaddin Caddesi'ne giriyoruz. Yolun ilerisinde sağda Hacı Evhaddin Camii önündeyiz. (Yedikule Mahallesi, 2716 ada, 88 parsel)

Cami ve müstemilâtı 1585'te Kasap Hacı Evhadüddin tarafından yaptırıldı. Camideki bir kitabede bu husus tesbit edilir (179-2:29) "Kitabeli avlu kapısından Yedikule istikametinde hazirenin altıncı penceresi üstünde dört köşeli, tek mistarlı beyaz mermer üzerine istifli güzel bir celi ile yazılı "Sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât - el-Hâc Evhadüddin rahimehullah 993." Bu caminin vakıf nazırları hep kasap esnafındandı. Caminin bilhassa Abdülmecid devrindeki ihyası, avlu kapısı tâkinde dörtgen beyaz mermer üzerine talik yazılı, ortasında Abdülmecid'in tuğrası olan kitabede Safvet'in manzumesinden takip edilebiliyor (179-2:34):

*Kıldı ihyâ tekye vü hucrât-ı Hacı Evhad'ı
Câmi'ü'l hayrât sultân-ı zamân Abdülmecid*

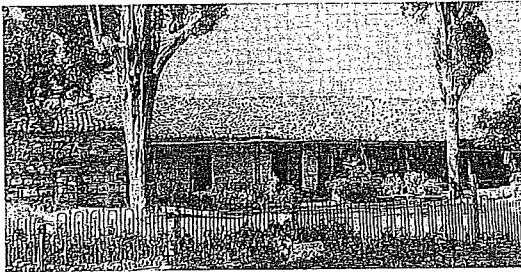
*Mesnevî şeyhi Hüsameddin Efendi'nin dahi
Yaptı beyt-i kalbini rûh-ı cihân Abdülmecid*

*Bir de şâdirvân icâd eyleyip şevket ile
Menba'-ı cûd olduğun kıldı beyân Abdülmecid*

*Çok kerâmettir ki ettirdi duâ-yı hayr ile
Az vakitte herkesi ratbü'l lisân Abdülmecid*

*Söyle ey Safvet leb-i ifrâd ile târihini
Yaptı bu dergâhı muhkem hükm-i Hân Abdülmecid (H. 1268) (1850-51)*

Hacı Evhadüddin
Tekkesi hücreleri
(Encümen
arşivinden)

1850-51 (H.1267) tarihinde camiyi elden geçiren Abdülmecid tarafından ihya edilen ahşap tekke hücreleri geçen asrın ortalarında harap hâldeydi, bugün geriye bir şey kalmadı, yerlerine imam lojmanları yapıldı. Abdülmecid'in tamirinde bugün yerinde duran bir de şadırvan ilâve edilmişti. Bu tamir sırasında tekkenin şeyhliğini yürütmekte olan Hüsameddin Efendi'den ileride bahsedeceğiz. Revnakoğlu, caminin son tamir tarihinin 1945 olduğunu kaydetmişti. Cami herhâlde Sinan'ın eseridir. Bugün ne tekke hücreleri ne de Abdülmecid'in hükâm mahfili kaldı!

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Haziran 2022

Hacı Evhadüddin Tekkesi'nde Şeyh Bâkîzâde Şeyh Mehmed Çelebi, Koca Mustafa Paşa Hankahı'nda medfun Eyüplü Şeyh Seyyid Mehmed Efendi (ö. H. 1038, M. 1617), Şeyh Musa Efendi (ö. H. 1066, M. 1655-56) ve Abdülehad Nuri'nin halifelerinden Şeyh Seyyid Hacı Hüseyin Efendi (ö. 28 Cemaziyelahir 1105, 24 Şubat 1694) ilk şeyhler olarak posta oturdular.

Tekke bu şeyhlerden sonra büsbütün Sünbülüyye'ye geçti:

Şeyh Seyyid Hacı Hüseyin Efendi'den sonra damadı Şeyh Seyyid Mehmed Efendi, kayınpederinden sonra vefat tarihi 1732-33'e kadar kırk yıl kadar bu makamın şeyhliğini yürüttü. Caminin ön haziresinde başında büyük Sünbülü tâçlı ve talikle yazılı mezar taşında şunlar yazar (179-2:30): "Âh vâh azm eyledi ukbâya kutbu'l-ârifin - Hazret-i Seyyid Mehmed şeyh-i Hacı Evhadî - Nice yıl oldu saâdet birle seccâde-nişin - Sâlikân-ı Hakk'ı râh-ı hakka irşâd eyledi - Yâ ilâhî eyleyip gark-ı bihâr-ı magfiret - Fazlıyla gülsitân-ı cennet olsun merkadi - Gûş edince fevtini Muhyî dedi târihini - Âh vâh Seyyid Mehmed şeyh-i Hacı Evhadî" 1145.

Seyyid Mehmed'i bu sefer kendi damadı Şeyh Mustafa Efendi takip eder. 1748'de vefat eden şeyhin ön hazirede cesim tâc-ı şerifli, mailen mistarlı beyaz mermer taşında talikle (179-2:31): "Rûhiyçun el-fâtiha- Dâmâd-ı kutbu'l-vâsilin Seyyid Mehmed kim dilâ - Fazlıyla ol kân-ı edeb olmuştu asrında ferîd - Şeyh Mustafa yâhû düşüp fevtine bir târih onun - Kürsî-nişin-i meclis-i sahn-ı cinân ede Mecîd, 1161."

Şeyh Mustafa Efendi'den sonra posta oğlu Seyyid Abdülkerim Efendi oturdu. 1767-68 vefat tarihli bu şeyhin de mezarı hazirededir (179-2:31): "Yâ hû - O kenz-i esrâr-ı hakikat, sade-f-i dürr-i kerâmet merhûm el-Hâc Evhad şeyhi es-Seyyid Hüseyin Efendi'nin hafîdi es-Seyyid Abdülkerim Efendi rûhiyçun el-fâtiha 1181."

Şeyh Abdülkerim Efendi'den sonra oğlu Şeyh Mustafa Efendi posta geçti. Vefatı 13 Cemaziyelahir 1183 (14 Ekim 1769). Ardından Şeyh Abdülkerim Efendi'nin bir diğer oğlu Şeyh Seyyid Abdüşşekûr Çelebi postnişin oldu. Kardeşinden iki yıl sonra vefat etti: 19 Zilhicce 1184 (5 Nisan 1771) Bu son şeyhin ön hazirede, ortalarda, mistarlı beyazımsı küfeki taş, kitabesi sülûs, başında cesim Sünbülü tacı olan taşında (179-2:32) "Merhûm sâbikan Hacı Evhad şeyhi es-Seyyid Abdülkerim Efendi'nin oğlu eş-Şeyh es-Seyyid Abdüşşekûr Çelebi rûhiyçun el-fâtiha, 1184" yazar. Abdüşşekûr Çelebi'den sonra Şeyh Abdülkerim Efendi'nin üçüncü oğlu Seyyid Mehmed Celâleddin Efendi şeyh oldu (ö. H. 1220, M. 1805-6).

Bu sefer posta Şikârîzâde Şeyh Hacı Ahmed Efendi oturdu. Kendisi Fındıklı şeyhi Nebih Efendi'nin halifesidir.

Hacı Evhadüddin
Tekkesi hücreleri
yıkılmadan
önce (Belediye
arşivinden)

Şeyh Seyyid
Abdülkerim
Efendi'nin mezarı

